ΟΙ ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Ο ΚΟΜΗΣ ΤΣΕΣΤΕΡΦΙΛΝΤ, Ο ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΑΓΓΛΟΣ ΔΑΝΔΗΣ

Ἕνας ἀσυναγώνιστος γυναικοκατακτητής. Τί ἔλεγε ὁ ἴδιος γιὰ τὴν κομψότητα καὶ γιὰ τὸ ντύσιμο. Πῶς κατακτᾶται ἡ ζωή. Τὸ σπινθηροβόλο πνεῦμα τοῦ Τσέστερφιλντ. Ἡ βασιλικὴ δυσμένεια. Ἡ ἄτυχης δεσποινὶς Μπουσέ. Πῶς τὴν ἐκδικήθηκε ὁ Τσέστερφιλντ. Ἡ διαθήκη του, κλπ. κλπ.

Ν στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνος ὁ περίφημος δανδὴς Ζὼρζ Μπρουμὲλ ἐπεσκίασε ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς δανδῆδες τῆς ἐποχῆς του, κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα κανένας ἄνδρας στὴν Ἀγγλία δὲν μποροῦσε νὰ συγκριθῆ στὴν κομψότητα, στοὺς χαριτωμένους τρόπους καὶ στὸ λεπτὸ καὶ ραφφινάτο γοῦστο, μὲ τὸν Φίλιππο Ντόρμερ Στάνχοπ, τέταρτον κόμητα τῆς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας τῶν Τσέστερφιλντ.

Ὁ Τσέστερφιλντ, τὸ χρόνο ποὺ πέθανε ὁ πατέρας του, ἕνας μισάνθρωπος, ποὺ ζοῦσε ἀποτραβηγμένος στὸν πύργο του, βρισκόταν στὴν καλύτερη στιγμὴ τῆς ζωῆς του. Ἦταν τριάντα ἑνὸς χρόνων. Κοντὸς μᾶλλον καὶ ἀδύνατος, ἀλλὰ μὲ σῶμα συμμετρικότατο, κομψότατο καὶ λυγερό, εἶχε πρόσωπο λεπτὸ καὶ κανονικό. Ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ ἔδινε ἕνα ἀκατανίκητο θέλγητρο στὸν Τσέστερφιλντ καὶ τὸν ἔκανε τρομερὸ γυναικοκατακτητή, ἐφάμιλλο τοῦ Καζανόβα καὶ τοῦ Βύρωνος, ἦταν τὸ ὕφος του : Εἶχε μιὰ ἔκφρασι, ποὺ ἦταν ὅλη ἕνα ἐξαίσιο παιχνίδι χάριτος καὶ χαμογέλου. Τὰ βαθυγάλανα ἀμυγδαλωτὰ μάτια του χαμογελοῦσαν πάντα μὲ αὐταρέσκεια καὶ μὲ κάποια ἐλαφρὴ ὑπερωψία καὶ τὸ χαμόγελο ποὺ πλανιόταν ἀδιάκοπα πάνω στὰ χείλη του ἁρμονιζότανε τέλεια μὲ τὸ χαμόγελο τοῦ βλέμματος.

Μὰ ἐκεῖνο ἰδίως ποὺ ἔκανε περίφημο τὸν κόμητα Τσέστερφιλντ καὶ τοῦ ἔδωκε μιὰ αἴγλη ἀσυναγώνιστον δανδῆ, ἦταν τὰ κοστούμια του.

—Γιὰ τὸ ντύσιμό μας, ἔλεγε σ' ἕνα φίλο του, πρέπει ν' ἀφιερώνουμε τὸ λιγώτερο τέσσερες ὧρες τὴν ἡμέρα...

Μὰ καὶ ἡ ἐφευρετικότητα ὅμως καὶ ἡ πρωτοτυπία καὶ τὸ γοῦστο ποὺ εἶχε στὰ κοστούμια του. Ἐν πρώτοις, δὲν χρησιμοποιοῦσε, παρὰ χρώματα γλυκά, ἁπαλά, ποὺ ξεκουράζουν τὸ μάτι : "Ὅλες ἡ ἀποχρώσεις τοῦ γκρίζου καὶ ὅλες ἡ ἀποχρώσεις τοῦ μπέζ. Ἀνοιχτατράσινα καὶ ἀνοιχτοκύανα. Τὰ χρώματα αὐτὰ τὰ συνεδύαζε μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε, ἐνῶ ἦσαν ἰδιόρρυθμα καὶ τολμηρότατα κάποτε, ὡστόσο, δὲν εἶχαν τίποτε τὸ χτιπητό, τὸ ὑπερβολικό, τὸ ἐξεζητημένο. Ἐπίσης, μολονότι ἦσαν καμωμένα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀκριβὰ ὑφάσματα, δὲν εἶχαν τίποτε τὸ ξιπασμένο καὶ τὸ ἐπιδεικτικό.

—Πρέπει, ἔλεγε ὁ Τσέστερφιλντ, τὰ ροῦχα μας νὰ τραβοῦν τὰ βλέμματα, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ τὰ πληγώνουν, ὅπως τὰ φανταχτερὰ φορέματα τῶν ἀρχοντοχωριατῶν καὶ τῶν νεοπλούτων.

Ἐντούτοις, ὁ δανδὴς αὐτός, ποὺ ἔδινε τόση σημασία στὸ ντύσιμό του, κάθε ἄλλο παρὰ ἐλαφρὸς τύπος ἀνθρώπου ἦταν. Τὸ ντύσιμό του τὸ φρόντιζε, γιατί τὸ θεωροῦσε ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα, τὸ σπουδαιότερο ἴσως, μέσον κοινωνικῆς ἐπιτυχίας.

«Κομψὰ καὶ ἀνεπίληπτα ντυμένοι, ἔγραφε στὸ γυιό του, ἔχουμε πιθανότητες 99 ο)ο ν' ἀρέσουμε στὶς γυναῖκες, δηλαδὴ πιθανότητες 99 ο)ο νὰ ἐπιτύχουμε στὴ ζωή».

Ἡ ἐπιτυχία, ἐρωτική, κοινωνική, πολιτική, ἦταν ὁ μεγάλος σκοπὸς τοῦ Τσέστερφιλντ. Ἀπὸ τὴν ἐφηβική του ἀκόμη ἡλικία, τὴν εἶχε ἐπιδιωξήσει μὲ ὅλη του τὴν ψυχή, τὴν εἶχε κυνηγήσει μὲ ὅλη τὴ δύναμί του.

Ἕνας γέρος, φίλος τῆς οἰκογενείας του, ὁ λόρδος Γκάλγουεν, τοῦ εἶχε πῆ :

—Νεαρὲ φίλε μου, διαβάζω στὰ μάτια σου ὅτι εἶσαι φοβερὰ φιλόδοξος. Ἐ, λοιπόν, ἂν θέλεις νὰ ἐπιτύχης στὴ ζωή, νὰ ξυπνᾶς πάντα νωρὶς τὸ πρωΐ. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος νὰ τὰ προφταίνης ὅλα...

Τὴ συμβουλὴ αὐτὴ τὴν ἀκολούθησε πιστότατα ὁ Τσέστερφιλντ. Σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ εἶχε σύστημα. Χειμῶνα-καλοκαῖρι, εἴτε περνοῦσε περίοδο γλεντιῶν, εἴτε περίοδο ἐργασίας, ξυπνοῦσε πάντα μεταξὺ πέντε καὶ ἕξη τὸ πρωΐ. Εἶχε κάνει θαυμάσιες σπουδές, τόσο τέλειες, ὥστε στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Καϊμπριτζ, ὅπου εἶχε σπουδάσει, ἀγαποῦσε νὰ ἐπιδεικνύη τὶς γνώσεις του ὄχι ἀπὸ ξιπασιά, ἀλλὰ γιατί σὲ ὅλα ἤθελε νὰ εἶνε ὁ πρῶτος.

Μὲ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του συνέπεσε κι' ὁ θάνατος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου τοῦ Α'. Ὁ Τσέστερφιλντ, πάντα ὑπολογιστικός, προβλέποντας τὸ θάνατο Γεωργίου τοῦ Α', εἶχε ἀποκτήσει τὴν εὔνοια τοῦ διαδόχου, ὁ ὁποῖος βρισκότανε στὰ μαχαίρια μὲ τὸν βασιλῆ. Μὰ ὁ διάδοχος, μόλις ἔγινε βασιλῆας, ἄλλαξε ἀμέσως τακτικὴ ἀπέναντι τοῦ Τσέστερφιλντ. Στερημένος ὁ ἴδιος ἀπὸ ἐξυπνάδα, δὲν πολυσιμπαθοῦσε τὴν ἐξυπνάδα τοῦ κοιμψοῦ κόμητος. Γιὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῆ, λοιπόν, τὸν διώρισε πρέσβυ στὴ Χάγη.

Ὅπως ἦταν φυσικό, ὁ νέος Ἄγγλος πρέσβυς κατέκτησε πολὺ γρήγορα μὲ τὴν γοητεία του τὴν ἀριστοκρατία τῆς Χάγης. Ἰδίως ἡ γυναῖκες ἦσαν ξετρελλαμένες μαζύ του.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη βρισκόταν στὴ Χάγη καὶ κάποια Γαλλίδα διαμαρτυρομένη, ἡ δεσποινὶς Μπουσέ, ποὺ οἱ θρησκευτικοὶ διωγμοὶ τῆς Γαλλίας τὴν εἶχαν ἀναγκάσει νὰ καταφύγη στὴν Ὁλλανδία. Ἡ δεσποινὶς Μπουσέ, νέα καὶ ὄμορφη, ἀλλὰ καὶ πολὺ σεμνότυφη, εἶχε προσληφθεῖ ὡς παιδαγωγὸς σὲ μιὰ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια. Ὅταν ἄκουσε νὰ μιλοῦν ἡ κυρίες ποὺ γνώριζε μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὸν κόμητα Τσέστερφιλντ, θύμωσε καὶ ἄρχισε νὰ λέγη ὅτι ἦταν ἕνας ἐξ ἐπαγγέλματος ξελογιαστὴς καὶ ὅτι μια φρόνιμη γυναῖκα δὲν ἔπρεπε νάχη καμμιὰ σχέσι μαζύ του. Ὅπως εἶνε φυσικό, τὰ λόγια αὐτὰ τῆς δεσποινίδος Μπουσὲ τὰ πληροφορήθηκε ὁ Τσέστερφιλντ καὶ ἀποφάσισε νὰ ἐκδικηθῆ.

Τὴν γνώρισε, σχετίστηκε στενὰ μαζύ της, προσποιήθηκε ὅτι τὴν εἶχε ἐρωτευθῆ τρελλά, τῆς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ τὴν παντρευόταν, ὥσπου ἡ δεσποινὶς Μπουσὲ ἔγινε δική του. Ὁ Τσέστερφιλντ δὲν κράτησε τὴν ὑπόσχεσί του. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφθανε αὐτό, ἔμαθε ὕστερα ἀπὸ λίγο ὅτι ὁ Τσέστερφιλντ τὴν εἶχε κοροϊδέψει, ὅτι ὄχι μόνο δὲν τὴν ἀγαποῦσε, ἀλλὰ καὶ ὅτι εἶχε στοιχηματίσει πῶς θὰ τὴν κατακτοῦσε.

Ντροπιασμένη, ἀπογοητευμένη, διωγμένη ἀπὸ τὸ σπίτι, ὅπου παρέδιδε μαθήματα, ἡ δεσποινὶς Μπουσὲ ἀναγκάστηκε, μ' ἕνα ἀγοράκι ποὺ ἀπέκτησε ἐντωμετοξύ, νὰ φύγη ἀπὸ τὴ Χάγη. Πῆγε καὶ ἐγκαταστάθηκε σὲ μιὰ λαϊκὴ συνοικία τοῦ Λονδίνου, ὅπου ἔζησε μ' ἕνα ἐπίδομα, ποὺ τῆς χορηγοῦσε ὁ Τσέστερφιλντ, ἔρημη καὶ ἐγκαταλελειμμένη, χωρὶς νὰ συναντηθῆ ποτὲ πειὰ μὲ τὸν ἄνδρα ποὺ τὴν εἶχε καταστρέψει. Αὐτός, ὡστόσο, ἐπειδὴ ἦταν ὄμορφη, ἀνέθεσε σ' ἕναν ξακουστὸ ζωγράφο, τὸν Ροζάλμπα, νὰ τὴν ζωγραφίση καὶ τοποθέτησε τὸ πορτραῖτο της, πλαισιωμένο μ' ἕνα θαυμάσιο χρυσὸ κάδρο, πάνω στὴ βιβλιοθήκη του. Ἦταν ἡ μόνη τιμὴ ποὺ ἔκανε στὴν γυναίκα, τῆς ὁποίας εἶχε κηλιδώσει τὴν τιμή...

Ὁ κόμης Τσέστερφιλντ ἔθαν μονάχα δανδῆς καὶ γόης, εἶχε καὶ μιὰ ἐξυπνάδα, ποὺ τσιμποῦσε κάποτε σὰν τὸ κεντρὶ τῆς μέλισσας.

Γιὰ μιὰ κυρία, τὴν ὁποίαν δὲν χώνευε καθόλου, ἔγραψε τοὺς ἑξῆς σατυρικοὺς στίχους :

«Μόλις σηκώνεστε ἀπὸ τὸ κρεββάτι σας. ζητᾶτε τὴ ρόμπα σας. Φοβᾶστε τὴν ψυχρότητα τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν, γιατί τὸ στῆθος σας εἶνε ἤδη ἀρκετὰ παγερό !»

Σὲ μιὰ ἠθοποιὸ δέ, περίφημη γιὰ τὴν ἔκλυτη ζωή της, τὴν δεσποινίδα Τσάντλετ, ἡ ὁποία τοῦ ἔλεγε μιὰ μέρα :

—Τί κακὸς ποὺ εἶνε ὁ κόσμος ! Φαντασθῆτε, κύριε κόμη, πῶς λένε γιὰ μένα ὅτι ἔχω γεννήσει δυὸ δίδυμα !...

Ὁ κόμης Τσέστερφιλντ ἀπάντησε καυστικώτατα :

—Δεσποινίς, δὲν πιστεύω, παρὰ τὰ μισὰ ἀπ' ὅσα λένε !...

Λίγο καιρὸ πρὶν πεθάνει, γέρος πειὰ καὶ ἄρρωστος, ἔξερε βγῆ μιὰ μέρα νὰ κάνη περίπατο. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔβγαινε ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο. Ἕνας φίλος του, ποὺ τὸν συνάντησε, τὸν ρώτησε πῶς τὰ κατάφερε ἔτσι καὶ ἀποφάσισε νὰ βγῆ ἔξω.

—Ἀγαπητέ μου, ἀποκρίθηκε ὁ Τσέστερφιλντ, κάνω τὶς γενικὲς δοκιμὲς γιὰ τὴν κηδεία μου !...

Χιουμοριστὴς ὥς τὸ τέλος, συνέταξε καὶ τὴ διαθήκη του μὲ τὸν πιὸ χιουμοριστικὸ τρόπο. Μεταξὺ τῶν ποσῶν ποὺ κληροδοτοῦσε σὲ διάφορα πρόσωπα, ἄφησε πενταχόσιες λίρες καὶ στὴν δεσποινίδα Μπουσέ, «ὡς ἀμοιβή, ἔλεγε, τοῦ ἀδικήματος ποὺ τῆς εἶχε κάνει». Μὰ ἡ δεσποινὶς Μπουσὲ βρῆκε τὴ δωρεὰ αὐτὴ προσβλητικὴ καὶ τὴν ἐπέστρεψε πρὶν ἀκόμη πεθάνει ὁ Τσέστερφιλντ. Τότε ὁ ἑτοιμοθάνατος χαμογέλασε καὶ μὲ φωνὴ σβυσμένη εἶπε :

—Ἡ γυναῖκες πειράζονται γιὰ πράγματα, ποὺ ἡ ἡλικία τους θᾶτρεπε νὰ τὶς εἶχε κάνει ἀπὸ καιρὸ νὰ τἄχουν ξεχάσει....

Ἐννοοῦσε τὴν δεσποινίδα Μπουσέ, ἡ ὁποία δὲν βρισκότανε πειὰ οὔτε στὴν τρίτη νεότητα...

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ἕνας ἐπαρχιώτης στὸ μελόδραμα :

—Βρὲ ἀδελφέ, αὐτὰ τὰ βιολιὰ (ἡ ὀρχήστρα) δὲν μᾶς ἀφήνουν ν' ἀκούσουμε τί λένε αὐτοὶ οἱ χριστιανοὶ ἐκειπάνω στὴ σκηνή !...

* * *

—Τί ὡραῖο μπαστοῦνι ! Δὲν μοῦ τὸ χαρίζεις ;

—Ἀδύνατον. Εἶνε τὸ μπαστοῦνι μὲ τὸ ὁποῖον ὁ πεθερός μου ἔδερνε τὴν πεθερά μου.